

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Maṣṣheḷ Ma Aṇfəṃ ḡa Raru Ta Amari Ma Rəwuni Kəpet

KAWASƏR ANKAN

Ɔwa ta salata kəsəṭhne ayiki a komane aṇ fəṃ akəpet, Ɔwa yi amari məṭəṇane a komane ḡa-e, ḡa yi aṇḡbeth ḡa rəwankom, mələmpi, yi məṭəṭəḷ ka naru.

Ɔwa, ka kəḷa aḡbər yi kəsəy amari ma aṇfəṃ akəpet mɔ po kəḷa kədifəṭhane lke po ləsər tətəp ta aṇfəṃ akəpet, Ɔwa kə po kəḷa ka raru lre, pə yi naḡḡa aṇfəṃ akəpet maḡba naḡ rəwankom ra kəṭəḷ, kəṭəḷ edina, kəṭə ba rənes kəpa ye, aḡe ḡa tha yi mələḷa ma aṇfəṃ akəpet tṭəḡ be naru. Ɔwa ɔ fisa ti, kəṃa a te ḡbəṇdar aṇfəṃ rə tɔy o tɔy be mə ɔḡ ḡa aṇ ṭəṇṭhəne tə kəṭəmpər aḡe bəṭ aḡṭəṭə mə ṭəḷər ḡa-e, Ɔwa təsoma, a yi təkə bot eṭṭə məkunkəḷa ḡa-e.

Ɔwa a yi təkə sakəṭhi lke dər o dər, təkə ɔḡ təṭəḷ ta raru be təṃane. Ɔwa təsoma aṇfəṃ ḡa təṭəḷ be aṇ wəpəne ka raru, aḡ bot ka məsekrane maḡ təkə beḡ kəṃa aḡ ḡbasi ɔḡ fəḷen malane ma kəsəḡ aṇfəṃ akəpet amari akomane ḡa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiḡaḡi, yi bom ḡaḡ a ṭəṇane. Ɔwa aḡ beḡ təkə səḷ ro di rəwankom yi mayi məkolo mɔ aṇfəṃ akəpet.

Ɔwa rokəm kati be təṭəḷ lte yi ka aḡṇənki aḡe, təsəne kəpa, tɔ tə wəpəne rəkin yi təṭəḷ ta raru tək sakəṭhi yi kəwəp amari a komane aṇfəṃ akəpet yi təwankom tḡ.

Ɔwa aḡpo beḡ tə kəyi kəsəṭhne amari lme yi rəwankom lre, ɔḡ yi aḡkolo ḡa məsekrane lme.

Təsoma Akamathə ka Aṇfəṃ ḡa Raru kə Ṭəḷa

Akera lke kəpa :

Maṣṣheḷ ma kəsəḡ amari a komane aṇfəṃ akəpet lme, mɔ yi ɔṭəṃa wa wuni o wuni yi ka təṭəḷ ta raru be kəṃa wuni o wuni, aḡbər o ḡbər ka raru, ɔ yi təkə bot məsekrane lme rə mərɔ ləḷə be, rə kəṭəḷəsə aṇfəṃ akəpet kəṃa aḡ səḷ kəyiki amari a komane aṇfəṃ akəpet yi təwankom tḡ ro di, kəṭəḡ ka aḡ ɔ yi ka təṭəḷ ro kor yi aḡe yi ka təṭəḷ təḷaḡ. Kəṃa aṇfəṃ be ka raru aḡ wəp məsekrane lme. Ɔwa kəṃa aḡ səṭhne, yi kəwəp məsekrane lme kəṭəḡ ka aṇfəṃ ḡa təṭəḷ ɔ yi ka aḡənki aḡe yi kəṭəḡ ka aṇfəṃ be maḡ kaman-e :

1. Aḡsəkəl ɔṭəṭəḷ

A kom aṇfəṃ akəpet be ḡa aṭəṇane yi rəwankom. Ɔwa aḡ ba məmari məṭəṇane. Ɔwa aḡ ba məṭiṭh yi təṭəp. Chiyaḡ, aḡ yi təkə ḡbasi aḡkos ḡaḡ mə kəpa ḡa təkə.

2. Aḡsəkəl beḷ mərəḡ

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rəwankom, yi mɔmari a bot ka məsekrane ame, kama a te say kə ṭə ləḷəṇshə, mɔyi ma aḡḡər ḡəḡ, kəpa uwan duni ṭəḷəm wunibom, səṭṭəḷ mɔṭ mɔḡ ḡəḷ, aḡḡina mɔḡ tḡ, ṭəḷəm kəpa aḡḡbər aḡ yi, təkə lte mə wəp ka lmerɔ ḡəḡ, aḡṭəḷ ḡəḡ, ṭəḷəm aḡḷəṇshə ɔ wur, tə mənə, ta ro a kom kə-o, yi məṭəma ɔ-e. Rodi kati sə, a ye təkə ɔḡ kə aḡḷə tə kəpa aḡḡbər aḡe rə yi, amari ɔ ṭəṃa, ṭəḷəm mɔṭəṃa ma aḡṭəḷ, ṭəḷəm aḡḡḷəḡ ɔwuni ɔ yi-e, ṭəḷəm kəpa aḡṭəḷ aḡe po chiyaḷ ka aḡṭəṭə ḡati, ṭəḷəm a tḡ ḡi məsəḡḡḡḡ, aḡyi ro ratha ka lṭəḷ ləḷə, ṭəḷəm aḡ bayə lte ma ɔḡ ka aḡṭəṭə ḡate.

3. Aḡsəkəl beḷ məsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ta ʌgesəm ɲɔŋ, ɾʌwankom ɾɔŋ yi ʌfɪsɔs ʌgesəm ɲɔŋ.

4. ʌŋsəkəl bekl mʌŋlə

A ye sɔ təkə wop wuni ɾɛtar, thalɔm kəyis kɔ məshəkɛ. A ye sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də ɾoŋ o ɾoŋ. Kəthila ʌŋfəm ka ɾatar a yi təkə gbɪŋɛ ki.

5. ʌŋsəkəl bekl tamath

A ye təkə thɫɫər, kəsɔmpar, thalɔm kəgbalo wuni ka ʌŋfɔsɔ ɾəkɔm.

6. ʌŋsəkəl bekl tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanŋʌnɛ ka ʌŋthɔ-e.

7. ʌŋsəkəl bekl tamthədəɛɾŋ

ʌŋfəm ʌkəpɛt a thənʌnɛ teri ro der ka ʌŋthɔ. ɔwa ʌŋ ba ʌmari ma kʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ gbəpər ɲa. ɔwa ʌŋ ba ʌmari ma kʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ bum ɲa kəwʊr ka ʌŋɛ mə yɔ ɲa ʌŋgbɫy; ta ʌŋɛ məshim mʌsekranɛ ʌmɛ, thalɔ m təkə yɔ ʌŋfəm ʌlɔm ʌŋ ləsər mʌsekranɛ ʌmɛ.

8. ʌŋsəkəl bekl tamthəɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari kʌmʌ a thonkanɛ kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kʌthi kɔ ʌmari mɔŋ ka ɾəwuni kəpɛt kətanŋʌnɛ ka ʌŋ thɔ.

9. ʌŋsəkəl bekl tamthəɛŋanɛ

A ye təkə barkar wuni ka ʌŋfɔsɔ. A ye təkə bot kɔ dɛr ɔfɛnʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ ɾʌthɔf ʌtɛl ka mʌ tɛ mɔ yema.

10. ʌŋsəkəl bekl tɔfɔt

A yi təkə sɔŋ wuni o wuni ʌfɛɛ ʌthənʌnɛ suʌ kɔ ɛlɔŋs ka ʌŋbare ɲa ʌŋthonkas gberkethe mə tɛ yɔ ʌgbɫy ka kʌgbɛŋgbɛn ʌmari mɔŋ yi ʌŋgbɛthɛ ɲɔŋ, yi mʌlɛs thalɔm ʌlɛs a ɾa tɔ yɔ-e.

11. ʌŋsəkəl bekl tɔfɔt ɲin

1. ɔwa wuni o wuni a ɾo bot ka ʌŋbare ɲa ʌŋthonkas bɛ ta mʌlɛs a ɾa mɔ yɔ-e, a ye təkə gbasi kəpa ʌtɛ a lɔm kəpa tɔ yu-e tətɛɲ, haŋ thas a ɾo gbɛŋgbɛɲ yi kəlɛfthi ʌfthi. ɔwa a sɔŋ kɔ ʌŋfɛɛ ɲa kʌthonka kʌmʌ ɔ kʌthineka ʌtɛ a dɛɲ kɔ. ɔwa thas a bəp kəpa ʌtɛ a l m tətɛɲ yenka ma wop kɔ tɛn.

2. ɔwa a ye təkəwop wuni ka ʌŋthɔ ka mʌlɛs ʌmɛ ɾəyi ɔ bote ri mʌta mɔŋ, ɾə ka ʌŋthɔ ɲa ʌŋthɔf ɲɔŋ-o, thalɔm ʌthɔf ʌtɛl ka ʌlɔkɔ a yɔ mʌlɛs mati-e. ɔwa a ye təkə thɫɫər wuni ɾə thas mɔ to a bot təkəthɫɫər wuni məshim ʌŋthɔ ka ʌŋlɔkɔ ɔ shim ʌŋthɔ-ɔ.

12. ʌŋsəkəl bekl tɔfɔt mʌɾəŋ

A ye təkə bot kəsəŋ ka ʌŋgbundu, ʌŋbɔnshɔ, mʌyɪɾʌ thalɔm ʌtɛ mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌŋɛs ɲɔ ʌfɪnɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma kʌ yɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimʌ kɔ ka ʌŋɛ mə bot kɔ kəsəŋ-e.

13. ʌŋsəkəl bekl tɔfɔt məsas

1. Wuni o wuni ɔ ba ɾʌwankom ɾa kʌkɔnɛ ro ɔ yema yi kəbot məyɪɾa mɔŋ ro ɔ yema-e ɾa thɔf o thɔf.

2. ɔwa wuni o wani ɔ ba ʌmari ma kʌtɛy hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kəkʌlʌnɛ ro ɔ wur-e.

14. Aḡsəkəl beka tɔfɔt maŋlɛ

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kaɣbuke ɔ kɔ mʌnkne rʌ ʌthɔf ʌɔm, kʌmʌ a te dif kɔ.
2. ɔwa a ye təkə nɔy kɔ ʌmari ʌme ta salata ɛfɔf ɛyay yay, thalɔm rə tətək təlɔm tə wɔŋ rʌpɔlitikis, thalɔm tətək te ləsər mʌthank ma ʌŋyunaytɛd Neshɔn.

15. Aḡsəkəl beka tɔfɔt tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkŋ yirʌ ka ʌŋthɔf ŋɔŋ.
2. ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kʌthi ɔkos kɔŋ ʌmari ma kayi ukin ka ʌŋthɔf ŋɔŋ, thalɔm kəbɛnt kɔ kʌmʌ ɔ te shinkar kayi ukin ka ʌŋthɔf ɔ te yema.

16. Aḡsəkəl beka tɔfɔt tamthrukin

1. Aḡfəm aruni yi aḡfəm abom po tɛna-e, aḡ ba mʌri təkə nʌntʌne mɔ to aḡ yema-e; təkə te kəlɛnɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌŋthɔf, thalɔm ʌŋdina kʌmʌ aḡ tɔpi tʌlek tɔŋ.
2. ɔwa a ye təkə nɔt wuni kə kɔnɛ balʌ ka ɔwe ɔ te yema. Aḡe mənʌntʌne-e, aḡ yi təkə bɛŋ ka mʌyema maŋ.
3. ɔwa mʌ pɛyi rʌlek ra mʌyira rʌ yi kʌboth ka ʌkəlɔŋ kəlɔŋ ka mʌyiranɛ-e, aḡə ka ʌkəlɔŋ bɛ yi ka ʌŋthɔfɛ, a yi təkə bum ŋa də rɔŋ o rɔŋ maŋ yema yʌtha-e.

17. Aḡsəkəl beka tɔfɔt tamthəderəŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə ba ʌkeŋ kɔŋ kɔn son. ɔwa ɔ gbəli sɔ kʌl ba ʌkeŋ yi afəm ʌɔmŋ.
2. ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kʌthi kɔ ki rʌ fɔsɔ rəkom.

18. Aḡsəkəl beka tɔfɔt tamthresas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma rʌwankom ra kʌtəmtəmne to ɔ yema, ɛnanɛ yɔŋ yi ʌŋdina ɔ yema wɔp-e. Wa ɔ ba ʌmari ma kʌshinkar ʌŋdina ɔ yema, yi mʌlanɛ mɔŋ. ɔwa ɔ ba rʌwankom ra kʌthəksʌ, kʌbʌtho, kʌtɔŋʌŋɛ yi kəthəksʌ mʌlanɛ mɔŋ pɛyi kɔŋ son-o, ka ʌkəlɔŋ kəlɔŋ yi afəm ʌɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ʌŋ gbundu ŋɔŋ.

19. Aḡsəkəl beka tɔfɔt tamthreŋanlɛ

Wuni o wuni ɔ ba rʌwankom ra ʌte ɔ tɔmʌ yi kʌfɔf ʌte ɔ yema-e. ɔwa rʌwankom ʌre ɔ ba ri təkə bət ʌte ɔ nanɛ kə tə bot kɔ kə sɛŋ yi kəthɛns, thalɔm kəsəkəthi tɛra yi ɛtəmtəmne də rɔŋ o rɔŋ kə təkəlɛnɛ ro ɔ yi-e.

20. Aḡsəkəl beka kəgba

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌwɔp mɛgbanɛ məthɔfɔl yi kəkulune aḡe ɔ yema-e.
2. A ye təkə fɔsar wuni kʌmʌ ɔ kəkulune ka ʌte ɔ te yema-e.

21. Aḡsəkəl beka kəgba ŋin

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌgbasi ʌgbʌp ka ʌŋkwament ŋa ʌŋthɔf ŋɔŋ, kətʌŋ ka kɔŋɔŋ gbɛŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
2. Aḡkwamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌte aḡfɛm aḡ yema-e. ɔwa mʌyema ʌme aḡ tə tɔrine ŋʌ ka kʌtente thith aḡe aḡ yema-e, ka aḡgbundu. ɔwa a ye təkə pɛnshane ʌmari ma wuni o wuni po bək təkɔ thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɔma ta ʌtɔŋ.

3. [Missing?]

22. Aḡsəkəl bekl kəgba mārəḡ

Ɔwa ml pəyi wuni o wuni ɔ yi kətɔḡ ka aḡfəm lkəpet-e, ɔ ba ʌmari ma kʌmlarane kɔ kʌml pəfisa kɔ kətɔḡ ka ɛmar ya aḡthɔf, ɛmar ya tʌthɔf tətəl, kətɔḡlɔne ka mɔ to ɔ gbəli təml ukolo yi yiki kətɔḡ ka aḡkos ḡɔḡ.

23. Aḡsəkəl bekl kəgba esas

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌworək mʌpanth, rʌwankom ra kʌthith kɔ rəmlpanth yi ka ɔlompi wati kʌml ʌte pənsane kəsɔḡ wuni mʌpanth.

2. Ɔwa wuni o wuni ɔ yi təkə ba ʌrʌm ʌthənʌne bepi aḡ yɔ məpath məthənʌne kəte tɔ ʌgbay.

3. A yi təkə rʌm wuni o wuni ʌrʌm ʌfinɔ mə gbəli sɔḡ kɔ ayiki tɔḡ ka rʌlek rɔḡ yi kəmar mʌtʌy məlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələḡ kələḡ ɔyi-e.

4. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə kulunɛ, thalɔm kətəpi ʌnənki mə chimʌ kɔ kʌml ɔ sɔthɔ ʌrʌm ʌfinɔ ka mʌpanth mɔ worək-e.

24. Aḡsəkəl bekl kəgba manɛ

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌfothane kəwur kʌyɔ mʌpanth to ɔ yema. Ɔwa ɔ ba ʌmari ma kʌsɔḡ kɔ ʌlɔkɔ mɔ fothane ʌlɔkɔ o lɔkɔ.

25. Aḡsəkəl bekl kəgba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyenki mədər, yi kʌbɔr kɔḡ. Ɔwa aḡ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyət ɛwɔḡ, aḡseth kʌyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌḡthɔf. Ɔwa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌḡlɔkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkə ulorʌne, thalɔm kəsəkə ubora, ubʌki, ɔwa sɔthəlɔm ml mɔ tə sɔ gbəli worək ka aḡyethɛ ḡɔḡ.

2. Aḡkomrʌ yi aḡfəth bɛ a yi təkə sɔḡ ḡa məmari məthɔkɔḡ. Aḡfəth ʌḡe ma kom ka kʌ te tha nʌntane yinkʌ te tha nʌntʌneḡ, a yi təkə sɔḡ ḡa ɛmar ɛthənənɛ.

26. Aḡsəkəl bekl kəgba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba ʌmari ma k ʌyɔkɔ ɔKarʌn A yi təkə yɔ wath o wath ɔ pon kʌ kʌrəḡ ka ʌtaranthe təfəth. Kɛrɛ kʌthəkəs tʌtol yi kʌkʌrəḡ kəboli rəkɔm a yi təkə sɔḡ ki ka aḡfəth ʌḡe gbəli thəkəs yi kʌkarəḡ kati.

2. Ɔwa kakarəḡ a yi təkə yɔ ki kʌml kə gbəli mar ɔwuni kʌml ɔ kɔ rodi, tə kəbʌr ʌyiki tɔḡ yi rʌwankom rɔḡ. Ɔwa kəyi təkə gbəli kʌrʌ kɔ kəsɔthʌne ɛmerʌ, kʌmuyʌne, kə kʌrʌ rəyathki kətɔḡ ka tʌ bona ta ʌrʌru, aḡfəm ʌkəpet, ɛdina ɛgbaske gbaske, ɔwa yi kə kʌrʌ məthɔfəl mɔ to Aḡyunatəd Neshon aḡ yema-e.

3. Aḡkomra aḡ ba ʌmari ma kʌthith kɔ kə karəḡ kəḡ yema aḡfəth ḡaḡ aḡ karəḡ-e.

27. Aḡsəkəl bekl kəgba tamthəderəḡ

1. Ɔwa wuni o wuni ɔba ʌmari ma kʌtɔḡ mlkur ma aḡfəm ḡɔḡ ʌme ɔ yema-e, yi ka ʌkələḡ kələḡ ɔ yi-e. Ɔ yi təkə yantheɛ mʌtʌy ʌme, ɔwa ɔ yi təkə mar kʌml mə kɔ ro di ka mɔyɛḡ.

2. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kəbum mʌyi, mʌyɛt ʌme ɔ bɛmpa yi ʌtafʌ ʌte kɔnɔḡ ɔ gbal-e.

28. Aḡsəkəl bekl kəgba tamthresas

Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌtɔḡlɔne ʌḡe ɔ yema pəyi ka aḡthɔf ḡɔḡ rəkɔr-o, thaɔm rə təthof tətəl ro mɔ gbəli sɔthɔ ʌḡfɛrɛ ḡa ka sɔthɔ mʌtʌy ʌme bɛ a gbal ka mʌsekʌne ʌme ka rʌwʌnkom rɔḡ kəyankəḡ.

[illegible]

Ɖwa lɛ yi ka mɛsekrane lɛme be, a ye takɛ gbasi ti takɛ sɔmpar aɣthɔf, wuni o wuni, thalɔm anɛnki ɣa aɣfɛm, thalɔm takɛ kasara amari yi rɔwankom yi ka mɛsekrane lɛme.